

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
“ 29 ” серпня 2025 р.

ОПІР МАТЕРІАЛІВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність:	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма:	“Будівництво та цивільна інженерія”
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

Розробники:

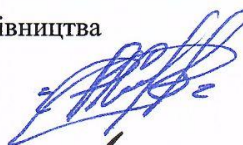
д-р філософії, старший викладач кафедри
архітектури та будівництва

Назарій-Андрій СОРОКА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та будівництва
протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Мирослава ШЕВЧУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	nazarii.soroka@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Ауд. 402
Посилання на сайт	Назарій-Андрій СОРОКА
Сторінка курсу в СДО	Опір матеріалів

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Опір матеріалів — фундаментальна інженерна дисципліна, яка вивчає поведінку конструкцій під дією зовнішніх навантажень. В контексті архітектурно-будівельної галузі, опір матеріалів досліджує роботу окремих елементів будівельної конструкції, як-от балка чи колона. Опір матеріалів є логічним і послідовним доповненням дисципліни “теоретична механіка”, адже розглядає конструкцію переважно як тверде деформівне тіло. В свою чергу, опір матеріалів слугує фундаментом для опанування більш складних моделей і систем, які пізніше розглядаються на курсах будівельної механіки, будівельних конструкцій.

Опір матеріалів знайомить студентів із загальним алгоритмом розрахунку будівельної конструкції, від побудови розрахункової схеми та збору навантажень до фінальних перевірок характерних перерізів. Матеріал курсу охоплює визначення опорних реакцій, побудову епюр внутрішніх зусиль, обчислення напружень та деформацій у перерізах конструкції, тощо. В курсі розглядаються переважно статично визначені системи (розрізні балки та ферми, прості рами) та статичні впливи (зосереджені та розподілені сили та моменти).

Окрім визначення параметрів напружено-деформованого стану, опір матеріалів охоплює базові перевірки конструкцій за нормами проєктування. Це стосується перевірок міцності, стійкості (перша група граничних станів) та жорсткості (друга група граничних станів). Передбачається, що після проходження дисципліни студенти мають достатній набір компетенцій для виконання ручного інженерного аналізу таких елементів, як балки, колони та плити житлових будинків, торгівельно-розважальних центрів, адміністративних будівель, промислових або транспортних конструкцій, тощо.

Мета та завдання дисципліни: сформувати у студентів загальне уявлення про просторову роботу будівельних конструкцій під навантаженням, а також навчити їх виконувати базові розрахунки на міцність, стійкість, жорсткість.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- відмінності між абсолютно твердими та твердими тілами, що деформуються;
- як користуватися методом перерізів для розрахунку балки;
- що таке сила, момент, напруження, деформація;

- чим відрізняються та як пов'язані об'ємні, плоскі, лінійно розподілені та зосереджені навантаження;
- основні види деформацій (розтяг, стиск, згин, кручення);
- основні геометричні характеристики поперечного перерізу балки;
- основні види перевірок конструкцій відповідно до методики граничних станів;

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- знаходити опорні реакції в статично визначеній механічній системі (балці, фермі);
- будувати епюри внутрішніх зусиль в перерізах балки;
- знаходити максимальні значення поздовжньої сили, поперечної сили, згинального моменту на епюрах;
- обчислювати площу, положення центру ваги, кут повороту головних осей, моменти інерції, радіуси інерції та інші геометричні характеристики плоского перерізу;
- зібрати навантаження з вантажної площі та прикласти його до відповідної зони опорного елемента, що розраховується;
- призначити для балкової конструкції коректну модель закріплення (жорстку або шарнірну опору);
- сформулювати розрахункову схему конструкції відповідно до її поточного напружено-деформованого стану;
- виконати перевірку міцності, стійкості, жорсткості балки;

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП « Будівництво та цивільна інженерія »).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
СК04. Здатність обирати і використовувати відповідні обладнання, матеріали, інструменти та методи для проєктування та реалізації технологічних процесів будівельного виробництва.	РН08. Раціонально застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби та конструкції на основі знань про їх технічні характеристики та технологію виготовлення.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	8 год.	2 год.
	семінари, практичні	14 год.	6 год.
Самостійна робота		68 год.	82 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен (1 год.)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Вища математика	Будівельна механіка
Інженерна графіка	Програмне забезпечення інженерних розрахунків
Критичне мислення	Залізобетонні та кам'яні конструкції
Основи наукового пізнання	Будівельні конструкції

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Вступ до опору матеріалів (1 год.)

Взаємозв'язок науково-технічних знань. Як між собою пов'язані математика, матеріалознавство, механіка ґрунтів, опір матеріалів, теоретична механіка, будівельна механіка, архітектурне проектування, конструювання. Структура сучасної проектно-організації. Професійні обов'язки та вимоги до професіоналів будівельної справи. Ієрархія взаємодії “архітектор - конструктор - інженер з розрахунку”. Роль опору матеріалів в проектній роботі. Схожість та відмінності у підходах до технічних розрахунків в різних країнах світу.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [4, 7, 12, 13, 16]: які розділи математики знадобляться для опанування опору матеріалів? яких відомих

інженерів, архітекторів, науковців минулого та сучасності ви знаєте? на яких позиціях в проєктній або будівельній організації ви себе бачите?

Тема 2. Загальний алгоритм розрахунку будівельної конструкції (1 год.)

Навіщо ми робимо розрахунки? Поняття “розрахункова схема”, “розрахункова модель”. Що відрізняє модель конструкції від її креслення? Види розрахункових схем. Абсолютно тверде тіло, тверде деформоване тіло. Балки, колони, плити. Види напружено-деформованого стану конструкції. Розтяг, стиск, згин, кручення.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [1, 2, 5]: знайти приклади механічних систем та елементів будівельних конструкцій, які можна класифікувати як абсолютно тверді тіла або як тверді деформівні тіла; знайти приклади значних деформацій, які призвели до руйнування будівель та споруд.

Тема 3. Порівняння та аналіз розрахункових схем (1 год.)

Основні типи опор. Як працюють защемлення та шарнірні опори. Способи визначення опорних реакцій. Зовнішні та внутрішні зусилля. Поздовжні сили, поперечні сили, згинальні моменти. Зосереджені та розподілені сили та моменти. Навантаження і впливи, що діють на будівлі та споруди. Взаємний зв'язок між розподіленими та зосередженими навантаженнями.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [1, 3, 8, 9, 14, 15]: знайти і законспектувати (ескізно або фото) різні способи кріплення будівельних конструкцій; з'ясувати, які силові фактори проявляються в тому чи іншому деформованому стані конструкції; перелічити постійні та тимчасові навантаження на елементи конструкцій; знайти приклади навантажень, які можна прийняти в якості зосереджених або розподілених.

Тема 4. Ручні розрахунки балкових та стержневих систем (1 год.)

Матеріали для будівництва. Фізичні властивості будівельних матеріалів, які використовуються у розрахунках. Переваги та недоліки деревини, сталі, залізобетону (з позиції механіки). Перевірки балки на міцність, стійкість, деформації за класичними формулами опору матеріалів.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [1, 2, 3, 4, 14]: навести приклади видатних будівель та споруд зі сталі, залізобетону, деревини; які будівельні об'єкти є “чемпіонами світу” (найвищі, найдовші)? чи можна поєднувати різні будівельні матеріали в одному проєкті, або змінювати один матеріал на інший, за потреби?

Тема 5. Визначення параметрів напружено-деформованого стану конструкції методом перерізів (2 год.)

Що таке “статично визначувана” та “статично невизначувана” конструкція. Рівняння статичної рівноваги. Метод перерізів. Побудова епюр поперечних сил та згинальних моментів в перерізах балки. Геометричні характеристики плоских перерізів. Визначення нормальних та дотичних напружень в перерізах балок.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [1, 2, 3, 4, 14, 15]: які геометричні характеристики перерізу ви знаєте? як геометрія перерізу впливає на міцність, жорсткість балки? що таке “епюра”?

Тема 6. Робота з будівельними нормами проєктування (1 год.)

Норми проєктування України, Європи, інших країн світу: що в них спільного та чим вони відрізняються. Робота інженера з нормами проєктування. Поняття “граничний стан”. Які перевірки виконуються за першою та другою групою граничних станів. Визначення навантажень за нормативною документацією.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [3, 7, 8, 9, 10, 11, 12]: які норми проєктування світу ви знаєте? що таке “граничний стан” конструкції? які характерні значення снігового, вітрового навантаження актуальні для вашого міста?

Тема 7. Автоматизація інженерних розрахунків (1 год.)

Способи автоматизації інженерних розрахунків. Специфіка комп’ютерних обчислень: чого чекати та чого не чекати від сучасного програмного забезпечення. Точність обчислень та можливі помилки під час комп’ютерних розрахунків. Як автоматизувати визначення зусиль, напружень, деформацій. Як виконати перевірку міцності, стійкості, жорсткості конструкції.

Питання на самостійне опрацювання (2 год.) - [1, 4, 16]: в чому полягає перевірка міцності, жорсткості балки? які способи автоматизації розрахунків ви знаєте?

Перелік тем практичних занять (14 год.)

Тема 1. Вступ до опору матеріалів (2 год.)

1. Створити концептуальну схему, яка відображає взаємозв'язки між математикою, матеріалознавством, механікою ґрунтів, опором матеріалів, теоретичною механікою, будівельною механікою та архітектурним проєктуванням на прикладі багатоповерхового житлового будинку. Мета: продемонструвати студентам, як різні дисципліни взаємодіють між собою для створення безпечної та ефективної конструкції.
2. Розробити організаційну структуру типової проєктної організації, визначивши основні відділи та їхні функції. Провести аналіз взаємодії цих відділів на прикладі умовного проєкту. Мета: дати студентам уявлення про організацію роботи в проєктній організації, сформулювати розуміння ролі кожного фахівця.
3. Розглянути невеликий проєкт (наприклад, малоповерховий будинок) та розподілити між членами групи ролі архітектора, конструктора та інженера з розрахунку. Мета: продемонструвати студентам, як різні фахівці взаємодіють на різних етапах проєктування.
4. Розповісти про норми проєктування та будівництва різних країн (Україна, Канада, країни Європи). Визначити основні відмінності та схожість цих стандартів. Мета: сформулювати у студентів розуміння того, що будівельні норми та правила можуть відрізнятися в різних країнах, і навчити їх працювати з міжнародними стандартами.

Питання на самостійне опрацювання (5 год.) - [4, 7, 12, 13, 16]:
нанотехнології в будівництві, композитні матеріали, екологічні матеріали — їхні властивості та застосування; методи розрахунку конструкцій; історія архітектури, вплив на конструктивні рішення, сучасні архітектурні концепції; огляд популярних програмних продуктів, їх можливості та застосування в будівельній галузі.

Тема 2. Загальний алгоритм розрахунку будівельної конструкції (2 год.)

1. Створити прості розрахункові схеми для типових елементів конструкцій (балка, колона, плита). Порівняти розрахункові схеми з відповідними кресленнями. Обговорити, які спрощення та ідеалізації використовуються для побудови розрахункових схем. Мета: закріпити розуміння понять "розрахункова схема", "розрахункова модель" та їх відмінності від креслення.
2. Розглянути приклади поведінки різних матеріалів під навантаженням (гума, метал, дерево). Обговорити, в яких випадках можна вважати тіло абсолютно твердим, а в яких — деформованим. Виконати прості розрахунки деформацій для балки під дією зосередженої сили. Мета:

продемонструвати різницю між абсолютно твердим і деформованим тілом на прикладах.

3. Обговорити особливості кожного виду напружено-деформованого стану. За допомогою підручних об'єктів з'ясувати механізми деформування матеріалу. Мета: ознайомити студентів з основними видами напружено-деформованого стану.

4. Розробити розрахункові схеми для ферм, рам і плит. Вибрати відповідні опори та в'язі для забезпечення статичної рівноваги. Обговорити вплив різних факторів (навантаження, геометрія) на поведінку конструкції. Мета: навчитися будувати розрахункові схеми елементарних конструкцій.

Питання на самостійне опрацювання (5 год.) - [1, 2, 5]: з'ясувати поняття “пружність”, “пластичність”; дослідити криві деформування різних матеріалів; як у розрахунках враховується одночасний вплив кількох видів навантажень? програмні продукти для інженерних розрахунків.

Тема 3. Порівняння та аналіз розрахункових схем (2 год.)

1. Побудувати схеми балок з різними типами опор (шарнірні, защемлені, рухомі та нерухомі). Визначити кількість невідомих опорних реакцій для кожної схеми. Розв'язати задачі на визначення опорних реакцій для балок з простими навантаженнями. Мета: ознайомити студентів з різними типами опор, навчити визначати опорні реакції для простих балок.

2. Розглянути поняття поперечної сили, згинального моменту, поздовжньої сили. Побудувати епюри поперечних сил і згинальних моментів для балок з простими навантаженнями. Проаналізувати характер зміни внутрішніх зусиль в різних перерізах балки. Мета: сформулювати уявлення про внутрішні зусилля в балках, навчити будувати епюри внутрішніх зусиль.

3. Розглянути поняття зосередженої та розподіленої сили. Перетворити розподілене навантаження на еквівалентну зосереджену силу. Розв'язати задачі на визначення опорних реакцій і побудову епюр внутрішніх зусиль для балок з різними видами навантажень. Мета: навчити студентів працювати з різними видами навантажень, переходити від розподілених навантажень до зосереджених, і навпаки.

4. Розглянути типи навантажень, що діють на будівлі та споруди (власна вага, тимчасове навантаження, вітер, сніг тощо). Проаналізувати вплив різних навантажень на міцність і деформації конструкції. Виконати розрахунок елементарних балок на міцність. Мета: продемонструвати практичне застосування отриманих знань на прикладах реальних конструкцій.

5. Розв'язати задачі на визначення еквівалентних зосереджених сил для більш складних розподілених навантажень. Порівняти результати розрахунків для балок з різними способами задання навантажень. Мета: закріпити знання про перехід від одного виду навантаження до іншого.

Питання на самостійне опрацювання (5 год.) - [1, 3, 8, 9, 14, 15]: вплив температурних деформацій на роботу конструкцій; динамічні навантаження на будівлі та споруди; поняття “критичне навантаження”; вплив недосконалостей на дефектів на роботу конструкцій; оптимізація конструкцій.

Тема 4. Ручні розрахунки балкових та стержневих систем (2 год.)

1. Проаналізувати переваги та недоліки кожного матеріалу для застосування в будівництві. Мета: розвинути у студентів вміння вибирати оптимальний матеріал для конкретної конструкції з урахуванням її функціональних вимог та навантажень.

2. Розрахувати просту балку на згин за заданими навантаженнями та геометричними характеристиками перерізу. Знайти в літературі та інших доступних джерелах (Інтернет, штучний інтелект) готові формули для розрахунку балок. Мета: ознайомити студентів з основами розрахунку балок за методами опору матеріалів.

3. Перевірити міцність та стійкість розрахованої балки на основі отриманих напружень і деформацій. Мета: розвинути у студентів вміння оцінювати несучу здатність конструкцій.

Питання на самостійне опрацювання (5 год.) - [1, 2, 3, 4, 14]: як змінюються міцнісні характеристики деревини, сталі, бетону за зміни температури? які наслідки це має для конструкцій? що таке “повзучість”? як тривале навантаження впливає на міцність бетонних конструкцій? що таке “втомна міцність”? які види композитних матеріалів використовуються в будівництві? які їхні переваги та недоліки порівняно з традиційними матеріалами?

Тема 5. Визначення параметрів напружено-деформованого стану конструкції методом перерізів (2 год.)

1. Скласти рівняння рівноваги для плоскої та просторової статично визначуваної системи. Мета: ознайомитися з методами складання рівнянь рівноваги.

2. Для заданої балки за допомогою методу перерізів побудувати епюри поперечних сил і згинальних моментів від різних видів навантаження. Проаналізувати отримані результати та визначити перерізи з

максимальними внутрішніми зусиллями. Мета: засвоїти метод перерізів як основний метод визначення внутрішніх зусиль у балках, навчитися будувати епюри внутрішніх сил, зрозуміти фізичний зміст поперечних сил та згинальних моментів.

3. Розрахувати площу, статичні моменти, моменти інерції та визначити положення центру ваги для запропонованих простих і складних перерізів. Перевірити отримані результати за допомогою таблиць і графіків для стандартних профілів. Мета: засвоїти методику розрахунку геометричних характеристик плоских перерізів, зрозуміти роль геометричних характеристик у розрахунках міцності, навчитися використовувати довідкову літературу для визначення геометричних характеристик стандартних профілів.

4. Для балки з відомими епюрами поперечних сил і згинальних моментів розрахувати нормальні і дотичні напруження в характерних перерізах. Побудувати епюри напружень і визначити найбільші значення напружень. Перевірити міцність балки за заданими умовами. Мета: засвоїти методику розрахунку нормальних і дотичних напружень у балках, навчитися будувати епюри напружень, зрозуміти зв'язок між внутрішніми силами та напруженнями.

Питання на самостійне опрацювання (5 год.) - [1, 2, 3, 4, 14, 15]: що таке “модуль Юнга”? основні принципи методу скінченних елементів та його застосування для аналізу складних інженерних конструкцій; методи оптимізації конструкцій за критеріями міцності, жорсткості та маси; методи розрахунку балок, що лежать на пружній основі.

Тема 6. Робота з будівельними нормами проєктування (2 год.)

1. Обрати два різні будівельні кодекси (наприклад, ДБН В.1.2-2:2006 та Eurocode 2) та порівняти основні положення щодо визначення навантажень, розрахункових моделей, перевірки граничних станів для конкретного типу конструкції (наприклад, залізобетонна балка). Визначити основні відмінності та схожість в підходах до проєктування. Обговорити вплив цих відмінностей на конструктивні рішення та вартість будівництва. Мета: сформувати розуміння особливостей національних будівельних норм та їхньої сумісності з міжнародними стандартами.

2. Вибрати типову конструкцію (балка, колона, фундамент) та визначити основні навантаження, що діють на неї (постійні, тимчасові, спеціальні). Визначити навантаження згідно з обраним будівельним кодексом. Побудувати епюри зусиль від дії обраних навантажень. Мета: отримати навички збору та обчислення різних типів навантажень.

3. Виконати розрахунок міцності та жорсткості обраної конструкції з урахуванням розрахованих навантажень. Перевірити виконання умов першої та другої груп граничних станів. Проаналізувати результати розрахунку та зробити висновки про несучу здатність конструкції. Мета: сформулювати розуміння фізичного сенсу граничних станів та вміння оцінювати безпеку конструкцій.

Питання на самостійне опрацювання (5 год.) - [3, 7, 8, 9, 10, 11, 12]: як можна врахувати додаткові впливи на конструкцію, як-от сейсмічність, температурні впливи, вплив вологості? які аварійні ситуації можуть виникнути в будівництві (проаналізувати причини їх виникнення з точки зору невиконання норм проєктування).

Тема 7. Автоматизація інженерних розрахунків (2 год.)

1. Ознайомитися з інтерфейсом обраного програмного забезпечення (Dystlab TechEditor). Створити документ з розрахунком балкової конструкції. Мета: набути навичок роботи з базовими інструментами програмного забезпечення, навчитися створювати аналітичні моделі, задавати властивості матеріалу та граничні умови.

2. Визначити внутрішні зусилля (сили, моменти) та деформації в перерізах конструкції. Мета: навчитися автоматизувати процес розрахунку, аналізувати отримані результати та визначати критичні точки конструкції.

3. На основі отриманих зусиль за відомими формулами визначити напруження. Перевірити міцність характерних перерізів. Мета: застосувати отримані знання для оцінки відповідності конструкції заданим вимогам міцності, стійкості, жорсткості.

4. Виконати топологічну або розмірну оптимізацію конструкції з метою зменшення маси при збереженні міцності. Мета: навчитися використовувати інструменти оптимізації для покращення характеристик конструкцій.

Питання на самостійне опрацювання (4 год.) - [1, 4, 16]: вивчити додаткові модулі та інструменти обраного програмного забезпечення, які не були розглянуті на лекціях; вивчити теоретичні основи методу скінченних елементів; вибрати реальну інженерну конструкцію (міст, будинок, тощо) і виконати її розрахунок з використанням вивчених методів; порівняти результати ручного та автоматизованого розрахунків.

Зміст самостійної роботи здобувачів

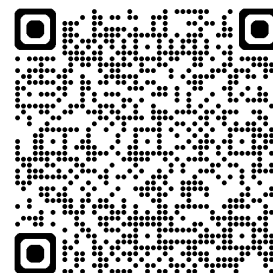
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	68	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	16	22
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	16	20
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	20	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	20

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

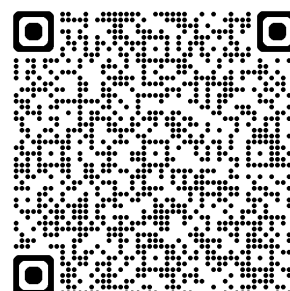
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним

навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
РН08. Раціонально застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби та конструкції на основі знань про їх технічні характеристики та технологію виготовлення.	- наочні методи (МН 2.2 – демонстрування; - практичні методи (МН 3.4 - практичні роботи);	- самоконтроль; - поточний контроль; - екзамен (тести);

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

(в разі потреби - розділити за семестрами)

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше,

вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Опір матеріалів: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. Рекомендовано МОН / Шваб'юк В.І. — К., 2009. — 380 с.
2. Опір матеріалів: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Л. Т. Шкельов, А. М. Станкевич, Д. В. Пошивач. — К.: ЗАТ "Віпол", 2011. — 456 с.
3. Опір матеріалів: Підручник / Г. С. Писаренко, О. Л. Квітка, Е. С. Уманський. — К.: Вища школа, 2004. — 655 с.

4. Beam formulas with shear and moment diagrams. Design aid No. 6 / American Wood Council. — American Forest & Paper Association, 2007. — 20 p.

Додаткова література

5. Опір матеріалів в задачах і прикладах : Розрахунок статично визначуваних стержневих систем. Книга 1 / Г .В. Філатов. — К.: Ліра-К, 2019. — 360 с.

6. Опір матеріалів (спеціальний курс): теорія пружності та пластичності Підручник. Затверджено МОН України / В. М. Трач, А. В. Подворний. — К.: Каравела, 2023. — 434 с.

7. ДБН В.1.2-14:2018 “Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель та споруд” / — К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. — 36 с.

8. ДБН В.1.2-2:2006 “Навантаження і впливи. Норми проектування” / — К.: Мінбуд України, 2006. — 77 с.

9. ДСТУ Б В.1.2-3:2006 “Прогини та переміщення. Вимоги проектування” / — К.: Мінбуд України, 2006. — 15 с.

10. ДБН В.2.6-98:2009 “Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення” (зі змінами) / — К.: Міністерство розвитку та територій України, 2020. — 71 с.

11. ДБН В.2.6-161:2017 “Дерев'яні конструкції. Основні положення“ / — К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2017. — 117 с.

12. ДБН В.2.6-198:2014 “Сталеві конструкції. Норми проєктування” / — К.: Мінрегіон України, 2014. — 205 с.

Електронні інформаційні ресурси

13. Статичний аналіз ферми. Визначення реакцій та зусиль - Розрахунок з нуля / Канал YouTube “Dystlab | Цифрова інженерія”
<https://www.youtube.com/watch?v=Sc2MTT-hSzs>

14. Опорні реакції в простій балці. Ч.1 - Розрахунок з нуля / Канал YouTube “Dystlab | Цифрова інженерія”
<https://youtu.be/tBvxhp9YF2o>

15. Опорні реакції в простій балці. Ч.2 (зміна напрямку сил) - Розрахунок з нуля #українською / Канал YouTube “Dystlab | Цифрова інженерія”
https://youtu.be/XMWkM_BeKx0

16. Першокласний інженерний звіт. Вебінар про розробку документації / Канал YouTube “Dystlab | Цифрова інженерія”
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLXgchSkZluF7XIwHCnMhe0cw3G33dTSRO>